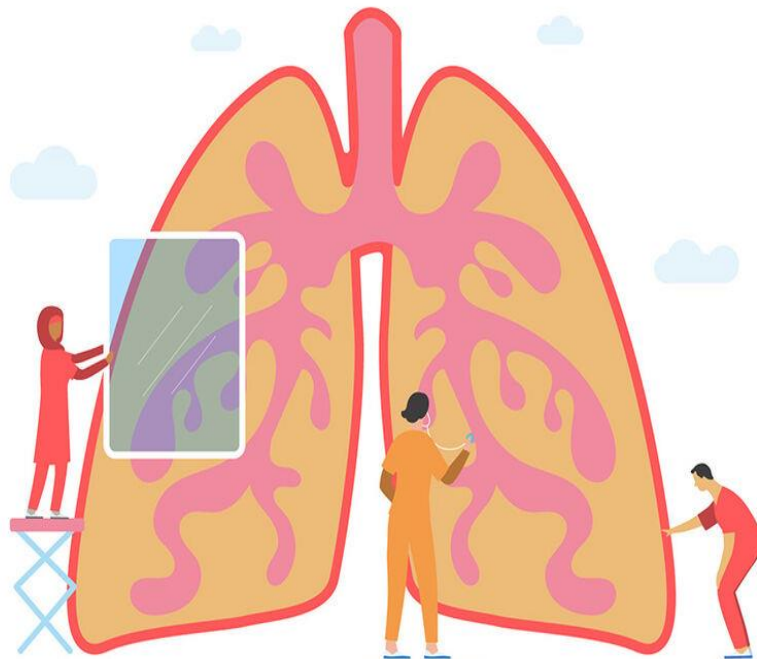

КОКЛЮШ - МАГАРЕШКА КАШЛИЦА

Какво представлява коклюш?

Коклюш е силно заразна бактериална болест, която засяга белите дробове и дихателните пътища. Известна е също като магарешка кашлица. Причинява се от бактерия в устата, носа и гърлото на заразеното лице.

Какви са симптомите на коклюш?

Обикновено симптомите се появяват 7 до 10 дни след заразяването, но това може да стане и след 21 дни:

- Първоначално симптомите наподобяват обикновена настинка (кихане, течаш нос, слабо повишена температура и лека кашлица).
- В рамките на две седмици кашлицата се изостря и се характеризира с многобройни краткотрайни изкашляния, последвани от специфичен инспираторен звук – реприз. Пристъпите често водят до изхрчване на прозрачна течност, последвано от повръщане. В началото симптомите настъпват нощем, после се увеличават през деня и могат да продължат до един или два месеца.
- При малки бебета е възможно да не се стигне до типичния реприз, а пристъпите на кашлица могат да бъдат последвани от кратки периоди на спиране на дишането. След тази фаза пристъпите стават по-редки и с отслабен интензитет, а състоянието на детето постепенно се подобрява (което може да отнеме до три месеца).

При юноши, възрастни и деца, които са имунизирани, заболяването преминава по-леко и с разлика в симптомите. При тези групи и при много малки бебета диагностицирането на болестта е по-трудно.

Какви са усложненията при коклюш?

Заболяването протича най-тежко при бебета. Неваксинираните бебета и такива, чиито майки не са ваксинирани, прекарват особено тежко болестта. Могат да настъпят усложнения като пневмония, енцефалопатия (заболяване на мозъка), припадъци и дори смърт.

При възрастни и по-големи деца усложненията включват краткотрайна неспособност за дишане, счупване на ребра, ректален пролапс и хернии.

Как се разпространява коклюш?

Предава се по въздушно-капков път когато заразеното лице кашля. Може да се предаде също от лице, което има лека форма на заболяването или от инфектирано лице, което няма симптоми. Често заболяването се предава от по-големи братя и сестри или родители, които го донасят у дома, и така се заразява бебето в семейството.

Кой е изложен на риск от заразяване с коклюш?

Всички, които не са ваксинирани срещу коклюш, или при които периодът на активност на ваксината е изтекъл, са изложени на риск от заразяване.

Как може да бъде предотвратено заразяване с коклюш?

Най-сигурният начин за защита срещу коклюш е пълната имунизация.

След въвеждане на активната имунизация се наблюдава рязко спадане на заболяемостта, изменение в клиничното протичане и моделиране на епидемичния процес (*наблюдават се по-леки форми на коклюш*) и спад в леталитета.

Имунизации срещу заболяването се прилагат още от първата година след раждането ([Hexacima](#)), които продължават като реимунизации през втората година ([Pentaxim](#)), през годината, в която се навършват 6 години ([Tetraxim](#)) и през годината, в която се навършват 12 години ([Boostrix](#))

В страните с висок имунизационен обхват заболяемостта сред децата във възрастта под 15 години е по-малко от 1 на 100 000.

В България ежегодно се регистрират случаи на коклюш, основно при деца. Заболяемостта варира между 0,25-4,06 заболели на 100 000 население.

В някои страни от ЕС/ЕИП се препоръчват бустерни дози при възрастни и/или бременни жени, което осигурява временна защита на бебето след раждане. В някои страни се препоръчват също така бустерни дози за неваксинирани жени, които наскоро са родили с цел да се намали рискът от предаване на заболяването на бебето.

Как се лекува коклюш?

Заболяването може да се лекува с антибиотици, което помага и за спиране на по-нататъшното разпространение. За максимална ефективност на лечението обаче, то трябва да започне възможно най-рано, през първите една до две седмици преди да настъпят пристъпите на бързи последователни кашляния.